

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-269/24-T
Sp. zn. ČŠIT-S-48/24-T

Název	Mateřská škola Slezská Ostrava, Bohumínská 68, příspěvková organizace
Sídlo	Bohumínská 450/68, 710 00 Ostrava-Slezská Ostrava
E-mail	bohuminska@msbohuminska.cz
IČO	72 542 721
Identifikátor	691 002 959
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Milena Pollová
Zřizovatel	Statutární město Ostrava, Městský obvod Slezská Ostrava
Místa inspekční činnosti	Bohumínská 450/68, Ostrava-Slezská Ostrava Frýdecká 28/426, Ostrava-Kunčice Nástupní 146/19, Ostrava-Kunčičky
Inspekční činnost na místě	8. 2. 2024 – 9. 2. 2024 a 12. 2. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Mateřská škola Slezská Ostrava, Bohumínská 68, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny – výdejny. Předškolní vzdělávání je uskutečňováno celkem v pěti třídách na třech místech poskytovaného vzdělávání. Tři třídy se nachází v budově na ulici Bohumínská 450/68 (dále „pracoviště Bohumínská“), jedna třída je v Ostravě-Kunčicích na adrese Frýdecká 28/426 (dále „pracoviště Frýdecká“) a jedna třída je v místě poskytovaného vzdělávání Nástupní146/19 v Ostravě-Kunčičkách (dále „pracoviště Nástupní“). V době inspekční činnosti se v celém subjektu vzdělávalo celkem 117 dětí ve věku od dvou do sedmi let. Zákonní zástupci jednoho dítěte informovali ředitelku školy o jeho individuálním vzdělávání. Škola poskytuje podporu v souladu s doporučením školského poradenského zařízení třem dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Jednotlivé třídy jsou věkově smíšené.

Informace o dění ve škole jsou zveřejňovány na internetových stránkách školy www.msbohuminska.cz a na nástěnkách ve vnitřních prostorách všech pracovišť.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve funkci od července 2011. Má zpracovanou reálnou vizi rozvoje školy a společně s ostatními zaměstnanci pracují na jejím naplňování. Hlavními stanovenými cíli je rozvíjet komunikaci, spolupráci a řešení problémů. Společně usilují o zvyšování kvality vzdělávání dětí tak, aby mohly rozvíjet své individuální dovednosti a schopnosti, a aby se děti i rodiče cítili v mateřské škole spokojeně a bezpečně. Některé své kompetence ředitelka delegovala na statutární zástupkyni, každé z pracovišť má pro usnadnění komunikace s ředitelkou školy také svou zástupkyni. Nastavený systém hospitační činnosti prováděný ředitelkou a statutární zástupkyní však nepřináší dostatečný přehled o úrovni nabízeného předškolního vzdělávání, nevede ke zkvalitňování pedagogické práce některých učitelek, a to nejen začínajících.

Ředitelka účelně hospodaří s finančními prostředky, které využívá pro realizaci strategických oblastí rozvoje školy. Ve spolupráci se zřizovatelem monitoruje technický stav budov a postupně je opravuje a modernizuje. Kromě standardně poskytovaných dotací škola získává další finanční zdroje z různých projektů, dotací a darů, což posílilo vybavení tříd digitální technikou, polytechnickými prvky, umožnilo využít další personální podporu (školní asistent). Vybavení jednotlivých pracovišť pomůckami je na velmi dobré úrovni, děti mají bohatě vybavena centra aktivit. K dispozici je i řada digitálních pomůcek, které děti i učitelky ve většině tříd pravidelně využívají. Na budovy školy bezprostředně navazují školní zahrady, které jsou vybaveny herními prvky pro podporu rozvoje obratnosti dětí. Umožňují realizovat environmentální vzdělávání, jsou dostatečně prostorné pro spontánní i řízené pohybové aktivity a volný pohyb dětí.

Vzdělávací proces byl zajištěn dostatečným počtem učitelek. Pedagogický sbor byl doplněn školní asistentkou, která je nápomocná také zákonným zástupcům, např. při vyřizování úředních záležitostí, při zajištění odborných vyšetření dětí nebo v souvislosti s odkladem školní docházky. Ve třídě, kde se vzdělávají děti se speciálními vzdělávacími potřebami, působila pro jejich podporu asistentka pedagoga. Ve škole dochází k časté, dle slov ředitelky přirozené, obměně pedagogického sboru. Škola dlouhodobě nemá nastavený účinný systém

podpory začínajících učitelek. V době inspekční činnosti byl vzdělávací proces v jedné třídě zajišťován dvěma učitelkami bez pedagogické praxe, nápomocna jim byla školní asistentka. Takto ředitelkou školy nastavená organizace vzdělávání neumožnila potřebné maximální vzájemné sdílení pedagogických postupů a přímé metodické vedení učitelkou s pedagogickými zkušenostmi. Jednotlivá pracoviště spolupracují v rámci organizace, společná jednání pedagogické rady řeší nejen organizační záležitosti, ale věnují se také tématice vzdělávání a předávání informací z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

V rámci zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví jsou děti srozumitelnou formou poučovány o bezpečnosti a ochraně zdraví. Přiměřeně jejich věku jsou také seznamovány s pravidly chování při vzdělávacích a souvisejících aktivitách, což se příznivě projevuje nízkou mírou úrazovosti. V rámci podpory zdravého životního stylu škola nabízí kurz plavání. Stravování dětí je zajištěno na základě smluvního vztahu s nedalekou základní školou.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Inspekční tým sledoval vzdělávací proces ve všech třídách na jednotlivých pracovištích školy. Učitelky realizovaly nabídku aktivit dle třídních vzdělávacích programů, jež byly zpracovány v souladu se školním vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem Začínáme spolu poznávat svět. Škola při vzdělávání dětí v jednotlivých třídách využívá podstatné prvky programu Začít spolu. Učitelky přistupovaly k dětem empaticky a vstřícně, děti byly vedeny k dodržování třídních pravidel a k respektování druhých.

Od příchodu do třídy měly děti možnost rozvinout námětové hry se sociálním učením i konstruktivní hry. Volná dostupnost hraček, stavebnic a knih umožňovala dětem rozhodovat dle vlastního zájmu o volbě činnosti. Spontánní činnosti byly vhodně učitelkami doplňovány částečně řízenými, didakticky zacílenými aktivitami, které u dětí podporovaly např. zrakovou perцепci, předčtenářskou a předmatematickou gramotnost nebo digitální dovednosti. Pracoviště Frýdecká se cíleně zaměřuje na rozvoj fantazie a tvořivosti dětí. Ty mají k dispozici velké formáty papíru a výtvarné či pracovní činnosti jsou běžnou součástí jejich spontánních her.

Při řízených činnostech učitelky využívaly pestrou škálu účinných metod a forem práce. Méně efektivní frontální forma byla zařazována v přiměřeném rozsahu, sloužila převážně pouze k denním rituálům, seznámení s tématem nebo představení plánovaných aktivit v centrech. Učitelky dětem nabízely zajímavé a atraktivní aktivity, v některých třídách se děti učily prožitkem, příležitost měly i pro objevování a pokusy. Inspekčním týmem byly zaznamenány také činnosti, které cíleně vyžadovaly spolupráci dětí při jejich plnění. V průběhu dopoledních činností dovedla většina učitelek reagovat na individuální i věkové zvláštnosti přítomných dětí, vzdělávací nabídka byla často předkládána ve dvou úrovních obtížnosti. Ojediněle však učitelky nedokázaly dětem adekvátně vysvětlit nabízenou aktivitu v souvislosti s mírou její náročnosti a následně je motivovat k plnění pro ně vývojově dosažitelného úkolu. S ohledem na široké věkové složení tříd by bylo vhodné podpořit individuální potenciál dětí širší diferenciací vzdělávací nabídky. V jednotlivých třídách bylo patrné respektování pravidel práce v centrech aktivit, děti měly možnost se v nich prostrídat a využít bohatou vzdělávací nabídku. Každé dítě mělo příležitost se v kolektivu prosadit a zažít úspěch, bylo respektováno jejich individuální tempo, čímž se jim dařilo podněcovat rozvoj schopností a dovedností zejména nejmladších dětí.

Učitelky zařazovaly do denního programu pohybové aktivity, které zpravidla obsahovaly motivovanou rušnou část, zdravotní cviky a pohybovou hru. Jen ojediněle však docházelo

k důsledné korekci nesprávně prováděných cviků. Na pracovišti Frýdecká při cvičení využívají samostatnou tělocvičnu. Denní režim zohledňoval prostor pro dostatečně dlouhý pobyt venku, jeho reálnou délku některé učitelky bezdůvodně zkracovaly nevhodným rozvržením dopoledních aktivit. Zdravý životní styl a imunita dětí jsou na pracovištích Bohumínská a Frýdecká podporovány pravidelným navštěvováním sauny.

Hodnocení vzdělávacích aktivit učitelkami probíhalo v průběhu celého dopoledne. Škola má nastaven jednotný systém podpory sebehodnocení dětí. Ty jsou navyklé hodnotit svou práci v centrech aktivit z pohledu úspěšnosti jejich snažení při plnění zadaných úkolů. Některým mladším dětem při tom učitelky pomáhaly vhodnými návodnými otázkami, starší děti již dokázaly samy shrnout, které úkoly plnily, jak se jim práce dařila a zda ji zvládly samy nebo potřebovaly něčí pomoc. Slovní sebereflexi v hodnoticím kruhu děti doplňovaly neverbálním vyjádřením pomocí semaforu. Takto vzájemně poskytovaná zpětná vazba přinášela učitelkám odpovídající informace o atraktivitě a efektivitě nabízených činností, dětem pak uvědomění si vlastních pokroků.

Škola úzce spolupracuje s příslušným speciálně pedagogickým centrem při vzdělávání dětí se speciálním vzdělávacími potřebami, naplňuje podpůrná opatření uvedená v jejich doporučení. Při individualizaci požadavků pedagogům ve třídě efektivně pomáhá asistentka pedagoga.

Osvojené sebeobslužné návyky děti uplatňovaly především při převlékání a hygieně, mladším dětem vhodně dopomáhaly učitelky. Nižší míra podpory samostatnosti byla inspekčním týmem zaznamenána při stravování dětí na pracovišti Bohumínská, zejména starším dětem by bylo vhodné umožnit zapojit se do finální přípravy jídla. Děti nemohly v dostatečné míře rozhodovat o velikosti a skladbě jídla, všem byla předložena stejná porce, což bylo pro mnohé děti demotivující. Organizované společné přechody z a na stravování v oddělené jídelně na tomto pracovišti mnohdy omezovaly samostatnost dětí, některé učitelky vytvářely nevhodné časové prostoje přesto, že personální zajištění umožňovalo respektovat individuální tempo jednotlivých dětí. Stolování na pracovišti Frýdecká probíhalo ve třídě, děti byly vedeny k návyku kulturního chování, využívaly prostírání i ubrousky. Na pracovišti Nástupní děti využívaly ke stravování samostatnou jídelnu, děti byly vedeny k samostatnosti. Učitelky korigovaly správné sezení u stolů a také držení příboru. Děti měly po celý den k dispozici pitný režim, avšak jen v některých třídách je učitelky průběžně pobízely k jeho využití. Škola respektuje individuální potřebu relaxace a odpočinku dětí všech věkových kategorií. Těm s nižší potřebou spánku byl nabízen jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku. Tento čas byl využit k dokončení práce započaté při dopoledních aktivitách, nebo cílené podpoře dětí v povinném předškolním vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosahované výsledky vzdělávání odpovídaly dílčím cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu. Většina dětí byla při vzdělávání aktivní, měla radost z poznávání, činnosti je těšily. Vzdělávací nabídka zpravidla odpovídala možnostem dětí, které měly dostatek přímých zkušeností a zážitků. Učitelky ve většině tříd vytvářely pro děti příležitosti pro vzájemnou komunikaci, vyjadřování názorů, myšlenek i sdílení zážitků ze školy i domácího prostředí. Inspekčním týmem nebyly zaznamenány konfliktní situace, na které by učitelky nedokázaly adekvátně reagovat. Děti se orientovaly v prostředí školy, komunikovaly bez zábran s vrstevníky, učitelkami i ostatními zaměstnanci školy.

Škola se průběžně věnuje zkvalitňování pedagogické diagnostiky. Záznamy o pokrocích dětí obsahují průběžné vyhodnocování jejich individuálních výsledků, v některých třídách jsou tyto záznamy doplněny také záměry, jak s dítětem následně pracovat. Její výsledky se však příliš neprolínaly do vzdělávání dětí.

Pedagogové připravovali děti na školu adekvátními způsoby, např. manipulací, hrou a objevováním, nepreferovali nadužívání pracovních listů. K bezproblémovému přechodu dětí do dalšího vzdělávání přispívá také spolupráce s nedalekou základní školou v podobě návštěv v rámci dne otevřených dveří, základní škola pro děti a jejich rodiče nabízí Školu nanečisto. Učitelky vhodnými pedagogickými opatřeními, metodami a individuálním přístupem reagují na potřeby nejmenších dětí, což jim usnadňuje adaptaci na prostředí mateřské školy.

Ve spolupráci se zřizovatelem vedení školy vytváří dobré podmínky pro vzdělávání dětí, aktivně se účastní veřejných akcí organizovaných zřizovatelem. Komunikace mezi pedagogy a zákonnými zástupci dětí byla inspekčním týmem vnímána jako partnerská. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, s oblibou se účastní mimoškolních akcí pořádaných školou (např. tvůrčí dílny, besídky, zahradní slavnost, nebo rozloučení s předškoláky). Tato neformální setkání umožňují prohlubovat vzájemné vztahy. Zákonní zástupci dětí byli informováni o probíhající inspekční činnosti, měli možnost sdělit své postřehy ke vzdělávání svých dětí. Inspekční tým neobdržel žádné negativní ohlasy na poskytované předškolní vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v říjnu 2018 postupně došlo k rekonstrukcím a opravám částí jednotlivých pracovišť i doplnění materiálního vybavení.
- Škola přijala účinná opatření k některým zjištěním z předchozí inspekční činnosti, diagnostické záznamy poskytují dostatečné informace o vzdělávacích výsledcích dětí. Prozatím vedení školy stále nenastavilo dostatečně funkční kontrolní systém, který by přinesl účinnou podporu začínajících učitelek pro sjednocení úrovně poskytovaného vzdělávání.

Silné stránky

- Učitelky nabízejí v centrech aktivit pestrý charakter činností, podporují rozvoj dětí ve všech oblastech vzdělávání. (4.2)
- Učitelky poskytují adekvátní zpětnou vazbu dětem k úspěšnosti jejich učení, vytváří vhodný prostor pro sebehodnocení dětí. (4.3)
- Pedagogové vhodnými pedagogickými opatřeními a metodami reagují na potřeby nejmladších dětí, individuálním přístupem usnadňují jejich adaptaci na prostředí mateřské školy. (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Kontrolní činnost ředitelky školy nezahrnuje účinná opatření, která by sjednotila úroveň poskytovaného vzdělávání v jednotlivých třídách. (2.1)

- Na pracovišti Bohumínská není dostatečně podporována samostatnost dětí při stravování, děti nemají možnost rozhodovat o velikosti porce nebo skladbě jídla. (4.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit kontrolní činnost pro výraznější dopad na úroveň kvality poskytovaného vzdělávání, vytvořit účinný systém pro maximální podporu začínajících pedagogů.
- Podporovat samostatnost dětí při stravování, vhodně je motivovat ke konzumaci jídla.
- Plánovat a realizovat dopolední aktivity s ponecháním dostatečného časového prostoru pro pobyt venku.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem Začínáme spolu poznávat svět platný pro období 1. 9. 2021 – 31. 8. 2025
2. Třídní vzdělávací programy platné ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
3. Třídní knihy vedené ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
4. Školní matrika mateřské školy vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
5. Diagnostické záznamy o dětech a portfolia dětí ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
6. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
7. Zápisy z jednání pedagogické rady konané ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
8. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vzhledem k dosaženému vzdělání a dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků (vzorek)
9. Dokumentace k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami
10. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti dětí při poskytování vzdělávání vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
11. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění školního stravování pro školní rok 2023/2024 k datu inspekční činnosti (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, již se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Bc. Martina Slischková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Alena Žáková, školní inspektorka

Mgr. Ivana Radová, školní inspektorka

Bc. Marcela Zahradníková, kontrolní pracovnice

23. 2. 2024